Dosarul: nr.2a-590/24(2-22168420-02-2a-07022024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - V. Gîrleanu

D E C I Z I E

15 octombrie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Andrei Cașcaval și Dorin Dulghieru

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de avocatul ***** în interesele ”*****” SRL, în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul ***** în interesele ”*****” SRL împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 noiembrie 2023, prin care acțiunea a fost respinsă, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 16 noiembrie 2022, reprezentantul ”*****” SRL, avocatul ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În susținerea cererii de chemare în judecată, a invocat că, conform contractului de leasing financiar nr.AG5836335 din 10.12.2018, S.R.L. ”*****” în calitate de locator s-a obligat față de locatarul ***** să obțină dreptul de proprietate asupra autovehiculului Mercedes-Benz E Class cu n/î *****și să-i transmită locatarului contra plății ratelor de leasing convenite dreptul de posesie și folosință temporară a vehiculului pentru perioada stabilită în contract, iar Locatarul ***** s-a obligat să efectueze plățile contractului, având dreptul ca la sfârșitul perioadei de leasing, cu condiția executării în totalitate a obligațiilor contractuale, să obțină de la S.R.L. ”*****” dreptul de proprietate asupra autovehiculului.
3. A relevat că, prin procesul-verbal de predare-primire nr.AG5836335, anexa nr.3 la contractul de leasing sa constatat că S.R.L. ”*****” în calitate de locator a transmis, iar ***** în calitate locatar, a acceptat şi a primit în posesie şi folosinţă temporară automobilul de model Mercedes E220 CDI cu nr/î *****, iar plata lunară ce urma a fi achitată de locatarul ***** conform contractului constituia

suma de 3591,92 lei, pentru un termen de 84 luni (7 ani).
4. Afirmă reprezentantul ”*****” SRL că, ***** în calitate de locatar nu şi-a executat obligaţiile de achitare a ratelor de leasing, fapt pentru care locatorul a preluat automobilul în posesia sa pentru comercializarea acestuia în scopul stingerii datoriei formate.
5. A notat că, potrivit raportului de evaluare nr.10/07/2 din 26.10.2020, s-a stabilit că valoarea automobilului de model Mercedes ***** cu nr/î *****, a.f. *****, la data estimării constituia: valoarea de piaţă 3300 euro, valoarea de lichidare - 1900 euro.

6. A specificat că, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr.632 din 17.12.2020 încheiat cu *****, autoturismul de model Mercedes ***** cu nr/î *****, a.f. *****, revendicat din posesia și folosinţa locatarului *****, a fost vândut la preţ de 55640 lei, prin urmare, locatorului i-a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 65534,13 lei.
7. La fel a menționat că, în conformitate cu contractul de cesiune a creanţei nr.06/02/2021 din 18.02.2021 încheiat între S.R.L. ”*****” în calitate de cedent şi ”*****” S.R.L. în calitate de cesionat, cedentul a cesionat către cesionar drepturile de creanţă rezultate din contractul de leasing financiar nr.AG5836335 din 10.12.2018 încheiat cu ***** la 10.12.2018.
8. A mai indicat că, în scopul respectării procedurii prealabile, la 02 septembrie 2022 în adresa pârâtei ***** a fost expediată o somaţie cu propunerea de achitare benevolă a datoriei în mărime de 64534,13 lei, somaţia nefiind reclamată de pârâta *****, fapt ce a determinat adresarea cu prezenta acţiune în instanţa de judecată.
9. A solicitat ”*****” SRL încasarea din contul ***** a datoriei la contractul de leasing în sumă de 65534,13 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

10. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 9 noiembrie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de ”*****” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

11. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 noiembrie 2023, reprezentantul ”*****” SRL, avocatul *****, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 14 martie 2024 a depus apel motivat prin care a solicitat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Argumentele participanților la proces:

12. În motivarea cererii de apel, reiterând circumstanțele de fapt și drept indicate în cererea de chemare în judecată, reprezentantul apelantei a menționat că, locatarul ***** a luat cunoştinţă de toate clauzele contractului, până la semnarea

acestuia, fapt confirmat prin informaţiile standard privind finanţarea unui bun pentru persoane fizice în care sunt prevăzute cele mai esenţiale obligaţii ale locatarului debitor *****, inclusiv valoarea totală a finanţării, suma totală care urmează a fi achitată, dobânda contractuală, DAE, costuri pentru întârziere la plata ratelor de leasing, astfel, potrivit acestui înscris, ***** a consimţit că a primit informaţia precontractuală, a făcut cunoştinţă cu aceasta şi a înţeles conţinutul acestuia, aplicând semnătura sa pe contract.

13. La fel a relevat că, prima instanță incorect a reținut nulitatea clauzei contractuale nr.7 a contractului de leasing financiar, ce prevede stabilirea unei rate anuale a dobânzii în mărime de 42%, iar în acest sens a făcut referire la prevederile art.art.1069, 1077 și 329 Cod civil. Or, contractul de leasing a fost semnat în anul 2018, adică până la modernizarea Codului civil, care a avut loc la 01 martie 2019, așa cum aplicabil speței fiind Legea nr.59 din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, care cuprindea reglementări speciale în privinţa raporturilor juridice de leasing.

Procedura de examinare:

14. Colegiul civil notează că, cauza din speță a fost examinată în fond în procedura cererilor cu valoare redusă și astfel, în ordinea art.276^4 alin.(5) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cererii de apel în procedură scrisă, prevederile art.276^3 Cod de procedură civilă, fiind aplicate corespunzător.

Termenul de declarare a apelului:

15. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

16. În acest context, având în vedere că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 9 noiembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 13 noiembrie 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Aprecierea instanței de apel:

17. Studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

18. În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

19. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

20. Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar

în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
21. În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
22. În conformitate cu prevederile art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.
23. Potrivit prevederilor art.276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art. 172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.
24. Totodată, potrivit prevederilor art.276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se

face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţeijudecătoreştişi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

25. În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

26. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

27. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) Cod de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

28. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

29. Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea respingerii a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios

Circumstanțele de fapt ale cauzei:

30. Din materialele cauzei rezultă că, la 10 data de decembrie 2018, între SRL ”*****” în calitate de locator și ***** în calitate de locatar s-a încheiat contractul de leasing financiar nr.AG5836335, prin care SRL ”*****” s-a angajat să transmită locatarului contra plății ratelor de leasing convenite dreptul de posesie și folosință temporară a vehiculului Mercedes-Benz E Class cu n/î *****, pentru un termen de 84 luni, iar Locatarul ***** s-a obligat să efectueze plățile contractului, având dreptul ca la sfârșitul perioadei de leasing, cu condiția executării în totalitate a obligațiilor contractuale, să obțină de la S.R.L. ”*****” dreptul de proprietate asupra autovehiculului.

31. Potrivit pct.7 al Contractului de leasing financiar nr.AG5836335, locatorul a stabilit rata anuală a dobânzii de 42.00%, iar costurile totale aferente leasingului au fost stabilite la 312189,72 lei (f.d.10-24).

32. Colegiul reține că, potrivit raportului de evaluare nr.10/07/2 din 26.10.2020, întocmit de SRL ”Expert-VM”, fără inspecție, în baza de foto, s-a stabilit că, valoarea de piață a automobilului Mercedes *****, n/î *****, a.f.*****, este de 3300 euro, iar valoarea de lichidare este de 1900 euro (f.d.25-34)

33. La 17.12.2020, între SRL ”*****” și *****, a fost întocmit contract de vânzare-cumpărare nr.632, prin care a fost vândut automobilul Mercedes *****, n/î *****, a.f.*****, la prețul de 55640 lei (f.d.35-36).

34. Colegiul reține că, la 24 februarie 2022, între SRL ”*****” și SRL „*****”, a fost încheiat contractul de cesiune a creanței nr.24/02/2022, prin care Cedentul cesionează, iar Cesionarul preia drepturile de creanță ale Cedentului care rezultă din contractele încheiate între Cedent și Debitori (f.d.41-45).

35. Astfel, la 29 august 2022, SRL „*****” a expediat în adresa ***** o somație de plată, solicitând achitarea în 7 zile a sumei de 64534,13 lei, somație nerecepționată fapt confirmat prin avizul și mențiunea oficiului poștal ”nereclamat” (f.d. 39, 40, 40 verso).

36. Conform calculului datoriilor, la situația din data de 17.12.2020, fiind reținute plățile achitate efectiv de ***** în contul stingerii datoriei, în total în sumă de 123650,45 lei, dintre care 32436,87 lei cu titlu de corp al creditului, 77203,73 lei cu titlu de dobândă contractuală, 8606,01 lei cu titlu de penalitate, 5003,84 cu titlu de costuri adiționale și 400 lei cu titlu de alte comisioane, suma datoriei acumulate de către aceasta constituie 64543,13 lei.

37. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că, soluția primei instanțe este legală și întemeiată.

38. Sub acest aspect, Colegiul reține că, la 10 decembrie 2018, SRL ”*****” și

***** au încheiat contractul de leasing, astfel potrivit art.923 alin.(1) Cod Civil (redacția din 12.06.2003), prin contractul de leasing, o parte – creditorul financiar (locator) – se obligă să dobîndească în proprietate sau să producă bunul mobil specificat în contract şi să-l dea în posesiune şi folosinţă, pentru o perioadă determinată în contract, celeilalte părţi (locatar), iar aceasta se obligă la plata în rate a unei sume de bani (redevenţă).

39. Cu întâietate, referitor la situația din speță, Colegiul civil reține că, la 1 martie 2019 situația juridică în temeiul contractului de leasing financiar nr.AG5836335 din 10 decembrie 2018 era în curs de realizare, prin urmare la caz urmează a fi aplicat prevederile Codului civil modernizat în vigoare din 1 martie 2019 or, prin prisma prevederilor art.7 alin.(2) Cod civil, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

40. La fel, potrivit alin.(4) al articolului sus enunțat, Colegiul reține că, în cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze *natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor*, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel, iar aliniatul (5), prevede că în situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică *modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora*. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

41. În această ordine de idei Colegiul reține că în acord cu art.334 alin.(1) Cod civil, actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule, iar conform art.328 alin.(1) și alin.(2) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

42. În conformitate cu prevederile art.329 alin.(1) și (2) Cod civil, în contractele cu consumatorii sînt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). Nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

43. Potrivit art.1069 alin.(1) și (4) Cod civil, clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta sa elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. În contractul dintre un profesionist şi un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost

negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terţ au fost propuse de către profesionist.

44. Conform art.1071 Cod civil, persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate şi comunicate într-un limbaj clar şi inteligibil, precum şi să fie lizibile. Această cerinţă este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificaţiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligaţiei de transparenţă impuse prin dispoziţiile alin.(1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.

45. Art.1072 alin.(1)-(2) Cod civil stabilește că, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul. Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075.

46. În acord cu art.1075 alin.(1) Cod civil la evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; şi e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractual.

47. Alin.(2) a normei date stabilește că, evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului şi nici la caracterul adecvat al preţului sau al remuneraţiei, pe de o parte, faţă de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligaţia de transparenţă, prevăzută la art.1071. Obiectul contractului şi raportul dintre preţ şi calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale.

48. Potrivit art.1076 alin.(1)-(4) Cod civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămîn valabile.

49. Conform art.1077 alin.(1) pct.6) Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect solicitarea de la consumatorul care nu şi-a executat obligaţia fără justificare a unei penalităţi disproporţionate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligaţiilor

contractuale.
50. Cu privire la situația din speță, Colegiul civil distinge două abordări: prima – cînd suntem în prezența unei dispoziții legale imperative și a unei clauze care derogă de la aceasta, sancțiunea legală fiind nulitatea clauzei, iar rolul judecătorului reducîndu-se în a verifica că clauza încalcă ipoteza dispoziției legale imperative; și a doua – când dispoziția legală este dispozitivă ori chiar când lipsește o dispoziție legală care ar reglementa într-un sens anume situația apărută, în acest caz, părțile, bucurându-se de libertatea contractuală garantată de art.993 Cod civil, pot să convină la orice aranjament li se potrivește situației lor, atunci intervine instituția clauzelor abuzive, iar judecătorul este pus în situația de a evalua caracterul profund dezavantajos al clauzei față de consumator.
51. Această distincție rezultă direct și din textul alin.(1) art.329 Cod civil: în contractele cu consumatorii sunt nule: 1) clauzele abuzive, precum și 2) clauzele prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului.
52. Astfel, Colegiul observă că, nulitatea clauzei abuzive formează un caz aparte de nulitate comparativ cu clauzele „prin care se derogă de la dispozițiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului.
53. La caz, potrivit contractului de leasing financiar nr.AG5836335, a fost acordat un leasing financiar ***** în sumă de 96921 lei, rata dobânzii aferente a împrumutului constituind suma de 42% anual, ceea ce în total pe termenul acordat de 84 luni, dobânda constituie 215268,72 lei.
54. Colegiul civil apreciază că, din conținutul convenției părților, se atestă o discrepanță majoră dintre interesele consumatorului ocrotit de lege și interesul economic al organizației de creditare nebancară reclamantă, astfel clauza cu privire la dobânda contractuală justa fost evaluată de către judecătorul instanței de fond prin prisma caracterului abuziv al acesteia.
55. În această ordine de idei, Colegiul reține că, clauza contractuală prevăzută la pct.7 al contractului de leasing financiar, fiind o clauză redactată din timp şi fără posibilitate de negociere din partea locatarului *****, or, pentru SRL ”*****” cedentul creanței Elenei Maleca către SRL „*****”, acordarea leasingului financiar persoanelor fizice constituie o activitate de bază şi respectiv contractul încheiat cu pârâta reprezintă un contract pre formulat, de adeziune şi în privința acestuia sunt aplicabile dispozițiile Legii privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.
56. Astfel, în temeiul art.9 al Legii cu privire la organizațiile de creditare nebancară nr.1 din 16.03.2018, se interzic organizației de creditare nebancară: stabilirea costului total al creditului nebancar/leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât

valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.

57. Prin urmare, clauza contractuală referitor la dobânda de leasing de 42% este abuzivă și nulă, creând un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligațiile părților ce decurg din contractul de leasing, contrar bunei-credinţe, fiind lovită de nulitatea absolută.

58. Colegiul subliniază că, situația de inegalitate care există între consumator și vânzător sau furnizor nu poate fi compensată decât printr-o intervenție pozitivă, exterioară părților la contract. În lumina acestei considerații, instanța este obligată să aprecieze din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale și, prin aceasta, să suplinească dezechilibrul existent între consumator și vânzător sau furnizor.

59. În consecință, rolul atribuit instanței în domeniul avut în vedere nu se limitează doar la simpla posibilitate de a se pronunța cu privire la natura eventual abuzivă a unei clauze contractuale, ci implică și obligația de a examina din oficiu acest aspect de îndată ce dispune de elementele de drept și de fapt necesare în acest sens.

Referitor la criticile reprezentantului ”*****” SRL, avocatul *****, precum că aplicabil speței este Legea nr.59 din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, așa cum contractul de leasing financiar a fost semnat în anul 2018, până la modernizarea Codului civil, care a avut loc la 01 martie 2019, Colegiul le apreciază critic și reține că, prezentul litigiu prin care s-a solicitat achitarea datoriei rezultate din contractul de leasing financiar semnat în 2018, este o situație juridică în curs de realizare, or, prezenta acțiune a fost înaintată la 16 noiembrie 2022, prin urmare, dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora.

60. Acestea fiind reținute, Colegiul civil reliefă că, prin clauza cu privire la dobîndă se creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților contractante, dezechilibru creat în detrimentul *****, astfel just și întemeiat judecătorul a constatat caracterul abuziv al clauzei cu privire la încasarea dobânzii și a dispus anularea acesteia prin prisma prevederilor art.art.1069, 1077, 329 Cod civil modernizat.

61. Prin urmare, în mod temeinic și just, instanța de fond a exclus din suma solicitată ca datorie suma ce derivă din clauza contractuală care a fost declarată ca fiind abuzivă, or, din suma achitată ca dobândă în mărime de 77203,73 lei, urmează a fi stinsă suma solicitată prin prezenta cerere de chemare în judecată în mărime de 65534,13 lei.

62. La fel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de

Apel Chișinău, atestă că, prima instanță just a hotărît și respingerea pretenției privind compensarea cheltuielilor de judecată, or, dat fiind faptul că, aceasta este o pretenție subsidiară cererii de chemare în judecată care a fost respinsă, această solicitare la fel urmează a fi respinsă.

63. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care prima instanță corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.

64. În conformitate cu prevederile art.art.276^4, 385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul ***** în interesele ”*****” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 09 noiembrie 2023, pronunțată în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul ***** în interesele ”*****” SRL împotriva ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Andrei Cașcaval

Dorin Dulghieru